

ФАКУЛТЕТУ МУЗИЧКЕ УМЕТНОСТИ

НАСТАВНО-УМЕТНИЧКО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

ИЗВЕШТАЈ

Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта

Огњена Грчка

„Утицај идиоматике и дидактичких метода на интерпретацију дела Маура Ђулијанија,
Фернанда Сора и Наполеона Костеа“

Наставно-уметничко-научно веће Факултета, на седници одржаној 3. јула 2023. године, донело је одлуку о именовању Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта Огњена Грчка под називом: „Утицај идиоматике и дидактичких метода на интерпретацију дела Маура Ђулијанија, Фернанда Сора и Наполеона Костеа“ у саставу:

мр Вера Огризовић, редовни професор, председник Комисије,
мр Срђан Тошић, редовни професор, ментор,
др ум. Александар Хаци - Ђорђевић, доцент,
др ум. Милан Поповић, доцент,
мр Милош Јањић, редовни професор Факултета уметности у Нишу.

На основу детаљног увида у писани део докторског уметничког пројекта, биографију кандидата, у концертно извођење, одржано 07. јула 2023. у Сали Факултета музичке уметности, комисија подноси **Извештај** који садржи: уводно образложење, биографију кандидата, анализу докторског уметничког пројекта – јавне уметничке презентације и писаног рада, критички осврт референата и оцену резултата и закључак Комисије.

Уводно образложење

ОГЊЕН ГРЧАК пријавио је 8. априла 2022. године тему докторског уметничког пројекта под називом: „Утицај идиоматике и дидактичких метода на интерпретацију дела Маура Ђулијанија, Фернанда Сора и Наполеона Костеа“.

На предлог Катедре Веће Факултета на седници од 13. априла 2022. године донело је одлуку бр. 01-874/22 од 14. априла 2022. године о именовању Комисије за оцену предлога докторског уметничког пројекта , у саставу:

др ум. Александар Хаци-Ђорђевић, доцент, председник Комисије,
мр Срђан Тошић, редовни професор,
мр Зоран Крајишник, редовни професор Академије уметности у Новом Саду.

Веће Факултета на седници од 11. маја 2022. године донело је одлуку о усвајању позитивног Извештаја Комисије за оцену предлога докторског уметничког пројекта и одобравању теме докторског уметничког пројекта под називом: „Утицај идиоматике и дидактичких метода на интерпретацију дела Маура Ђулијанија, Фернанда Сора и Наполеона Костеа“.

Сенат Универзитета уметности у Београду на седници од 26. маја 2022. године донео је одлуку о одобравању рада на реализацији докторског уметничког пројекта. За ментора докторског уметничког пројекта именован је мр Срђан Тошић, редовни професор.

На основу обавештења ментора и предлога Полиинструменталне катедре Веће Факултета на седници одржаној 3. јула 2023. године донело је одлуку о именовању Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта, у саставу:

мр Вера Огризовић, редовни професор, председник Комисије,
мр Срђан Тошић, редовни професор, ментор,
др ум. Александар Хаци - Ђорђевић, доцент,
др ум. Милан Поповић, доцент,
мр Милош Јањић, редовни професор Факултета уметности у Нишу.

Биографија кандидата и концертна делатност

Огњен Грчак (1978) родом је из Неготина у коме похађа средњу музичку школу и гимназију. Гитару завршава ванредно у средњој музичкој школи „Јосип Славенски“ у Београду, радећи на завршној години са професором Александром Хаци-Ђорђевићем. Своје даље музичко образовање наставља на тада Вишој музичкој школи у Нишу у класи професорке Весне Петковић. Након тога уписује Факултет музичке уметности (ФМУ) у

Београду у класи професора Срђана Тошића. У то време (2001) осваја и прву награду на међународном „Гитар-арт“ фестивалу.

Своје даље школовање, односно специјализацију, наставља на *Jacobs School of Music* у оквиру *Indiana State University (USA)*. Тамо је студирао са светски реномираним гитаристима као што су *Ernesto Bitteti* и *Nuccio D'Angelo*, и са једним од водећих светских лаутиста *Nigel North*-ом. Након тога враћа се у Србију где наставља да ради у средњој музичкој школи „Јосип Славенски“.

Током своје уметничке каријере наступао је као солиста, у дуету са својим професором Срђаном Тошићем и у оквиру триа Амикус који поред њега чине и Милош Јањић и Слободан Миљивојевић. Наступи који се могу издвојити као значајнији су на Гитар-арт фестивалу као солиста и са триом Амикус. Тренутно приводи крају своје докторске студије гитаре на ФМУ у Београду у класи професора Срђана Тошића.

Списак јавних наступа:

2009.

20.03.- Солистички концерт Огњен Грчак - „Гитарманија“, Сала СО, Вршац

Изведена дела Дауленда, Ђулијанија, Бритна, Костеа

18.05. - Солистички концерт Огњен Грчак - Градска концертна дворана, Сента

Изведена дела Дауленда, Ђулијанија, Бритна, Костеа

30.05. - Солистички концерт Огњен Грчак - Фоаје позоришта „Мадленијанум“, Београд

Изведена дела Дауленда, Ђулијанија, Бритна, Костеа

24.11. - Дуо гитара „Срђан Тошић и Огњен Грчак“ – Свечана сала, Кучево

Изведена дела Моцарта, Мањада, Бетовена, Брамса, Тареге, Ђулијанија

27.11. - Солистички концерт Огњен Грчак - Сала ФМУ, Ниш

Изведена дела Дауленда, Ђулијанија, Бритна, Костеа

2010.

14.05. - Солистички концерт Огњен Грчак – Интернационални фестивал „Гитар опен“, Сала Позоришта, Суботица

Изведена дела Дауленда, Ђулијанија, Бритна, Костеа

03.12.- Трио „Амикус“ (Милош Јањић, Слободан Миливојевић ,Огњен Грчак) - Велика сцена Мадленијанума, Београд

Изведена дела Моцарта, Бизеа, Белинатија

2011.

29.01. - Солистички концерт Огњен Грчак – Интернационални фестивал гитаре : „Гал“, Зрењанин

Изведена дела Пухола, Бритна, Костеа

31.01. Солистички концерт Огњен Грчак – Музичка школа: „Стеван Мокрањац“ , Пожаревац

Изведена дела Пухола, Бритна, Костеа

09.02. - Солистички концерт Огњен Грчак – Међународни фестивал „Гитар –арт“ , Коларац, Београд

Изведена дела Пухола, Бритна, Костеа

21.03. - Дуо гитара „Срђан Тошић и Огњен Грчак“ - Дом културе, Чачак

Изведена дела Моцарта, Пухола, Бетовена, Мањада, Де Фаље

10.10. - Дуо гитара - „Срђан Тошић и Огњен Грчак“ - Сала Позоришта, Пирот

Изведена дела Моцарта, Пухола, Бетовена, Мањада, Де Фаље

2012.

27.02. - Трио „Амикус“ (Милош Јањић, Слободан Миливојевић, Огњен Грчак) - Сала Позоришта, Пирот

Изведена дела Моцарта, Бизеа, Белинатија- Трио „Амикус“ (Милош Јањић, Слободан Миливојевић , Огњен Грчак) -

Интернационални 13. „Гитар-арт“ фестивал, Велика сала Коларца, Београд

Изведена дела Моцарта, Бизеа, Белинатија

03.04. - Дуо гитара: „Денис Палош и Огњен Грчак “ – Дом Уметности , Кањижа

Изведена дела Карулија, Пијацоле, Телемана, Сора

04.04. - Дуо гитара: „Денис Палош и Огњен Грчак “ – Градска концертна дворана, Сента

Изведена дела Карулија, Пијацоле, Телемана, Сора

05.05. - Трио „Амикус“ (Милош Јањић, Слободан Миливојевић ,Огњен Грчак) – Музичка школа „Предраг Милошевић“, Књажевац

Изведена дела Моцарта, Бизеа, Белинатија

10.05. - Трио „Амикус“ (Милош Јањић, Слободан Миливојевић ,Огњен Грчак) – Интернационални фестивал „Гитар опен“, позориште „Деже Костољани“, Суботица

Изведена дела Моцарта, Бизеа, Белинатија

23.05. - Трио „Амикус“ (Милош Јањић, Слободан Миливојевић ,Огњен Грчак) – Музеј Срема, Сремска Митровица

Изведена дела Моцарта, Бизеа, Белинатија

16.08 - Трио „Амикус“ (Милош Јањић, Слободан Миливојевић, Огњен Грчак) – Међународни летњи Гитар арт фестивал, Херцег Нови, ЦГ

Изведена дела Моцарта, Бизеа, Белинатија

18.10. - Трио „Амикус“ (Милош Јањић, Слободан Миливојевић, Огњен Грчак) – Позориште Приједор, БИХ

Изведена дела Моцарта, Бизеа, Белинатија

24.10. - Трио „Амикус“ (Милош Јањић, Слободан Миливојевић, Огњен Грчак) – Дом културе, Неготин

Изведена дела Моцарта, Бизеа, Белинатија

06.12. - Дуо гитара: „Срђан Тошић и Огњен Грчак“ – фестивал ВАРТ, Ваљево

Изведена дела Телемана, Карулија, Тедеска, Моцарта

2013.

08.02. - Дуо флаута и гитара „Ивана Угрчић и Огњен Грчак“- Дом културе Студентски град, Београд

Изведена дела Баха, Сора, Бартока, Пијацоле

11.04. - Трио „Амикус“ (Милош Јањић, Слободан Миливојевић, Огњен Грчак) - Студио М, Нови Сад

Изведена дела Моцарта, Бизеа, Белинатија

19.10. - Трио „Амикус“ (Милош Јањић, Слободан Миливојевић, Огњен Грчак) - Косовска Митровица

Изведена дела Моцарта, Бизеа, Белинатија

2014.

28.03. - Дуо флаута и гитара: „Тијана Цветковић и Огњен Грчак“ - Музеј, Смедерево.

Изведена дела Лобоса, Хендла, Пијацоле,

2015.

29.04. - Солистички концерт Огњен Грчак - Народни музеј, Краљево.

Изведена дела Баха, Сора, Костеа

20.08. - Солистички концерт Огњен Грчак - Кућа Краља Петра, Београд.

Изведена дела Баха, Сора

2016.

14.05. - Дуо гитара Огњен Грчак и Срђан Тошић, Тодорчетов конак, Неготин.

Изведена дела Сора, Тедеска, Де Фаље и Костеа

2018.

30.04. - Солистички концерт Огњен Грчак - Музичка школа „Владимир Ђорђевић“, Београд.

Изведена дела Вајса, Мерца и Костеа

07.05. - Солистички концерт Огњен Грчак - Дворана СКЦ-а, Београд.

Изведена дела Вајса, Мерца и Костеа

2019.

16.05. - Солистички концерт Огњен Грчак - Дом културе „Стеван Мокрањац“, Неготин.

Изведена дела Вајса, Мерца и Костеа

2022.

11.03. - Солистички концерт Огњен Грчак- Бански Двор, Бања Лука.

Изведена дела Костеа, Ђулијанија, Понсеа

06.05. - Солистички концерт Огњен Грчак - Међународна галерија портрета, Тузла.

Изведена дела Костеа, Ђулијанија и Понсеа

Анализа и оцена писаног дела докторског уметничког пројекта

Писани део докторског уметничког пројекта Огњена Грчка, под називом **"Утицај идиоматике и дидактичких метода на интерпретацију дела Маура Ђулијанија, Фернанда Сора и Наполеона Костеа"** је, упркос солидном обиму (готово сто страна текста, који није оптерећен многобројним илустрацијама него садржи само неопходне нотне примере) прегледан и добро структуриран. Централни део рада састоји се из четири поглавља, од којих су прва три посвећена композиторима наведеним у наслову теме, а четврто је посвећено композитору чије се дело нашло на програму практичног дела одбране тезе. У сваком поједином поглављу аутор се бави најважнијим деловима њихових биографија, без навођења општих места и детаља који не би били битни за само истраживање, затим анализом њихових композиционих поступака кроз призму гитарске технике и њене пријемчивости за извођача, тзв. идиоматике, а у појединим случајевима и инспирацијом за стварање конкретних дела и историјским околностима у којима су настајала.

У поглављима у којима се анализирају великани гитарске музике 19. века, Фернандо Сор, Мауро Ђулијани и Наполеон Косте, и сами врсни гитаристи, поред претходно наведеног анализира се, у мери која одговара теми рада, и њихов врло значајан методско педагошки приступ преношењу вештине свирања и савладавања техничких тешкоћа карактеристичних за њихов композициони стил. У четвртом поглављу, проблематика је мало другачија, јер се оно односи на Мануела Марију Понсеа, јединог аутора присутног у писаном делу пројекта који није поменут у самом наслову, који за разлику од претходних није био гитариста па самим тим није ни изводио своје композиције за гитару, нити је могао имати довољно темељног увида у идиоматске карактеристике инструмента којем је посветио значајан део свог опуса.

У свим поглављима сам аутор рада до појединости кроз карактеристичне примере представља своје поимање и тумачење онога што подразумева под идиоматиком и показује на који начин такво тумачење обликује звучну слику, како идиоматика служи самом инструменту, као и какве звучне разлике неминовно одвајају композиције поменутих композитора, чинећи да та разлика не умањује њихову уметничку вредност. Поменута поглавља уоквирена су *Почетним* и *Завршним мислима* у којима Огњен Грчак, како сами наслови ових делова рада говоре, објашњава шта га је навело да се позабави проблематиком која је на концу резултирала овом тезом, као и до каквих се закључака дошло. Поред поменута четири поглавља и *Почетних* и *Завршних мисли*, писани део докторског уметничког пројекта кандидата Огњена Грчка је у потпуности опремљен у складу са стандардима предвиђеним за овакву врсту рада.

У раду се могу пронаћи мање познате, па и непознате чињенице из живота Ф. Сора, М. Ђулијанија и Н. Костеа (ови аутори су нам временски значајно удаљенији од М. М. Понсеа, па су и подаци о њима оскуднији и самим тим врло вредни!), али које нам сведоче о њиховим личностима, о њиховом понашању и сналажењу у историјским и друштвеним околностима које им нису увек ишле на руку, као и о њиховом положају и угледу у уметничким круговима почетком и средином 19-ог века; објашњене су и анализирани главне и најучљивије одлике њихових стилова са аспекта гитаризма, нпр. начини на које су се бавили оркестрацијом на гитари (употребом различитих техничких средстава попут разних, често типских врста арпеђа, употребом легата којима су успешно имитирани штрихови гудача, ритмичко-мелодијским мотивима карактеристичним за поједине оркестарске групе, врстама украса и сл), третман одређених форми попут соната, варијација, етида, разних потпурија итд.

Посебна пажња, у складу са задатком који је постављен у самом наслову пројекта, посвећена је методима, тј. школама које су ова тројица гитариста-композитора оставила за собом и примерима у њиховим композицијама који илуструју савете и објашњења дате у тим дидактичким делима. У случају Ф. Сора обрађен је његов Метод, вероватно до данашњих дана најсуштинскије упутство за свеукупно разумевање гитаре и њене звучности, а које, наравно, до у детаље објашњава и Сорев стил компоновања. Код Ђулијанија поменуто је чувених "120 арпеђа", који су и данас незаобилазне вежбе за досезање виртуозитета потребног за извођење већине његових композиција, а кандидат Огњен Грчак је образложио и свој приступ неколицини етида Наполеона Костеа. Осим наведеног, вредност рада је и у врло јасно и детаљно описаном личном интерпретативном приступу неким од носећих композиција гитарског репертоара, које су се нашле на програму концерта у оквиру одбране овог уметничког пројекта.

Осим поменутих етида, предмет драгоценог сведочења о односу извођача према делу које изводи и личном интерпретативном приступу дато је на примеру Сонате

Романтике М. М. Понсеа, где су на одабраним примерима из сва четири става приказани поступци карактеристични за музичку личност извођача. Стил, композиторски поступци и идиоматика Ф. Сора и М. Ђулијанија приказани су у делима која нису била на репертоару концерта (Гранд соло и Гранд увертира) али су ове две композиције биле предметом анализе јер су врло познате, а представљају врло јасан пример идиоматске разлике у третману гитарског звука код ова два великана гитаре.

Овај рад темељно се бави композиторским поступцима, особеностима оркестрације, особеним техничким захтевима који су најчешће примењивани у делима у циљу добијања што потпунијег музичког садржаја, у неким случајевима и околностима које су довеле до настанка дела и које зато могу да помогну њиховом потпунијем разумевању, као и начинима на који су аутори-гитаристи конципирали своје идеје у сопственим методима, тј. школама.

Огњен Грчак приказао је у раду, а кроз бројне нотне примере, како се на различите, а опет на врло успешне начине користи идиоматика инструмента и како и у којој мери она формира композиторски стил једног композитора-извођача. С обзиром на то да се ради о изузетно важним и цењеним ауторима музике за гитару, који су оставили велике опусе и који су данас неизоставан део репертоара сваког гитаристе, у пракси постоје одређени, назовимо их "подразумевајући" фактори интерпретације који се примењују "сами по себи" и који су углавном везани за модеран третман тона и технике, и који не побуђују увек довољну пажњу интерпретатора. Скреће се пажња на то да оригинални нотни записи, иако наоко шути, носе много више конкретних информација које директно утичу на интерпретацију него што се то већини гитариста данас чини. Примера ради, ознаке за легато технику леве руке врло често јасно и недвосмислено говоре о прстореду, о распореду акцената у фрази па и о темпу у коме би се дело могло извести. Аутор рада, с правом, пореди различита издања истих композиција показујући на који начин су она "еволуирала" током протеклих стотинак година и колико су се због тога у неком погледу, и можда неоправдано, дистанцирала од првобитних верзија.

Свестан чињенице да је класична гитара доживела, нарочито у конструктивном погледу, али и у погледу технике и нивоа концертантних извођача, Огњен Грчак нашао је у раду и место за кратко али важно објашњење генезе гитаре, почев од ренесансних инструмената па до инструмената којима су се у 19. веку служили мајстори-свирачи, првенствено Фернандо Сор и Мауро Ђулијани, показујући како развој градње инструмента утиче на разгранаване могућности изражавања у сфери уметничке презентације. Рад такође доноси и прецизно и јасно дефинисан лични уметнички приступ музици Ф. Сора, М. Ђулијанија, Н. Костеа и, нарочито, М. М. Понсеа (ово отуд што Понсе једини од свих наведених није био гитариста, па је логично да се у његовом случају аутор мање бави идиоматиком а много више околностима и инспирацијом које су довеле до

настанка Сонате Романтике, као и неколицином детаљних описа извођења, из којих се јасно чита ауторов интерпретативни стил).

Критички осврт

Кандидат је у свом писаном делу докторског уметничког пројекта: „Утицај идиоматике и дидактичких метода на интерпретацију дела Маура Ђулијанија, Фернанда Сора и Наполеона Костеа“, исцрпно и јасно објаснио појмове садржане у наслову. Компаративни и аналитички приступ истраживању, комбинован са већ знатним личним музичким искуством, и извођачким и педагошким, као и са ауторовим ширим познавањем историјског развоја музике за гитару резултирали су текстом који већини гитариста може да буде занимљив и поучан. Начин излагања је јасан, мада повремено свесно нагиње одређеном архаизму. Нотни примери су сврсисходни, јасно поређани и лако се могу пратити. Исцрпно коришћење литаратуре кроз бројне цитате обогаћује рад, чини га занимљивијим и сведочи о ауторовом занимању за изабрану тему.

Писани део докторског уметничког пројекта Огњена Грчка у потпуности оправдава избор теме.

Јавна презентација програма

Концерт којим је представљен практични део докторског уметничког пројекта Огњена Грчка под називом "Утицај идиоматике и дидактичких метода на интерпретацију дела Маура Ђулијанија, Фернанда Сора и Наполеона Костеа" одржан је 07.07.2023. у Сали ФМУ, са почетком у 12 часова. Изведен је следећи програм

N. Coste: *25 Etudes* op.38. (izbor) - (24'11")

- No.1 - Allegretto
- No.3 - Prelude
- No.4 - Andantino
- No.7 - Agitato
- No.6 - Andantino
- No.8 - Scherzando
- No.22 - Tarantelle – Allegro
- No.12 - Prelude
- No.17 - Moderato
- No.10 - Allegretto
- No.14 - Andante
- No.16 - Allegretto
- No.25 - Cantabile

M. Gululiani: *Rossiniana* no.3; op.121. - (16'57")

F. Sor: *Grande Sonate*; op.22. - (25'06")

- Allegro
- Adagio
- Minuetto - Allegro
- Rondo - Allegretto

M.M. Ponce: *Sonata Romantica* - (21'16")

- Allegro non troppo, semplice
- Andante
- Moment Musical – Vivo
- Allegro non troppo e serioso

Програм је био састављен од композиција које су изузетно захтевне за извођење, али су прави и недвосмислени репрезент стила у којима су настајале, и у којима се могу наћи и пратити основне одлике композиторског стила аутора који су их компоновали. Овај податак важан је због повезивања ових поступака са диджиталним упутствима која постоје у школама и методима аутора, а та веза је и главни циљ овог уметничког пројекта. Овде је потребно напоменути да се последња изведена композиција, Соната Романтика М.М. Понсеа од остатка програма разликује по два битна чиниоца: настала је првом половином 20. века, када је епоха Романтике била већ одавно прошла, а не у 19-ом као остале из програма, а и Понсе је једини од у програму заступљених композитора који није био гитариста. Ово дело се, међутим, с обзиром на то да је у целости инспирисано Шубертовом музиком и да имитира његов стил, може тумачити као значајна допуна гитарског репертоара у сегменту који му највише недостаје: у форми велике романтичне сонате.

Огњен Грчак приступио је овом захтевном и дугачком програму са потребном озбиљношћу, свестан разноврсних музичко техничких тешкоћа које је требало решити. У првом делу концерта изведене су етиде од Н. Костеа и Росинијана од Ђулијанија. Етиде су код већине гитарских аутора, а Косте је одличан пример за то, заправо мале и вредне музичке минијатуре захвалне чак и за концертни подијум, па тек онда вежбе за савладавање одређених техничких проблема. Свестан поменуте чињенице, Огњен Грчак осмислио је и извео низ Костеових етида као низ карактерних комада, који се због тога значајно разликују у темпима, артикулацији и нарочито у избору колорита, и код којих је музички израз увек у несумњивој предности у односу на технички задатак - ови задаци заправо нису једнолични у Костеовим етидама и тешко их је по томе сврстати у само један вид технике. Тако су етиде бр. 3, 14 и 25, биле одсвиране као мале песме без речи, у етиди бр. 6 чули смо брижљиво биран колорит мелодијских тонова, етида бр. 7 имала је изразито немиран карактер, у складу са ознаком *agitato*, етида под називом Тарантела била је одсвирана у једном даху, брзо у складу са карактером ове игре и била је врхунац виртуозитета целог сета етида.

Росинијана бр. 3 Маура Ђулијанија несумњиво је највиртуознија композиција целог програма. Овај потпури цитата и варијација на теме из Росинијевих опера захтева од свирача изузетну спретност и брзину, баратање готово свим гитарским техникама али уз полет и ведрину које су толико препознатљиве у Росинијевој музици. Свирајући Росинијану бр. 3 (компоновано је укупно 6), која иначе није често на концертном репертоару, Огњен Грчак показао је изузетну технику, темперамент потребан за извођење карактерно разноликих тема и делова композиције, као и потпуно разумевање стила који осим техничке бриљантности, мора успешно да имитира одлике италијанске опере и да примарно на тај начин комуницира са слушаоцима.

Након паузе, изведено је једно друго грандиозно дело гитарског репертоара, како нам већ само име сугерише, Гранд соната оп. 22 Фернанда Сора. Огњен Грчак пронашао је начин, опет захваљујући свом изузетном баратању инструментом које омогућава да се његов темперамент слободно изражава, али и својој музикалности и већ значајном концертном искуству, да представи вредности ове композиције али и да представи разлике гитаризма Ф. Сора и М. Ђулијанија. Сви ставови ове четвороставачне сонате имали су своју јасно представљену форму, захваљујући пре свега јасном фразирању али и третману гитаре који је код Сора, за разлику од Ђулијанија, више "оркестарски" него "оперски". У Сонати Романтици, којом је програм закључен, кандидат је, уз све претходно побројане квалитете покушао, и великим делом и успео, да посебним третманом тона и његовог колорита, као и слободним изразима осећајности, заправо неопходним заштитним знаком развијене романтике, покаже стилску разлику између ове и свих претходних композиција. Програм је у целини изведен врло супериорно, с тим што су се у другом делу, у неколико наврата појавиле мање несигурности, можда као последица почетка замора услед извиђења врло захтевног програма, али оне нису омеле несметано привођење презентације крају.

Закључак

Огњен Грчак приступио је свом докторском уметничком пројекту под називом **„Утицај идиоматике и дидактичких метода на интерпретацију дела Маура Ђулијанија, Фернанда Сора и Наполеона Костеа“** веома предано и студиозно. Истраживањем корена махом раноромантичарске гитарске музике, тј. услова који су јој једним делом претходили, анализом композиција које су изабране за концертни део пројекта, проучавањем биографија композитора али и разматрањем интеракција друштвених околности и личних стремљења појединих аутора, Грчак је допринео да се умногоме употпуни слика коју имамо о овом сегменту гитаристичког репертоара. Подаци и документа који су у раду презентовани драгоцен су допринос разумевању настанка појединих композиција, као и појединих односа на релацији аутор-извођач. Веома детаљан и опширан приказ личног интерпретативног приступа овој музици, који је дат у

раду, нашао је свој пуни одзив и оправдање на концерту, на којем је кандидат Огњен Грчак суверено и оригинално интерпретирао обимна и захтевна дела музике за гитару.

Комисија сматра да докторски уметнички пројект, **„Утицај идиоматике и дидактичких метода на интерпретацију дела Маура Ђулијанија, Фернанда Сора и Наполеона Костеа“** кандидата Огњена Грчка оцењује као позитиван сматрајући да у потпуности одговара захтевима које овакав пројект захтева, да је вредан и оригиналан допринос области уметничке извођачке праксе код нас, и да као такав може бити и подстицај и основ за даљу надградњу и истраживање ове тематике, па га свесрдно и са задовољством препоручује Већу ФМУ и Сенату Универзитета уметности на усвајање.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

ВЕРА ОГРИЗОВИЋ, редовни професор, председник

СРЂАН ТОШИЋ, редовни професор-ментор

др ум АЛЕКСАНДАР ХАЦИ ЂОРЂЕВИЋ, доцент

др ум МИЛАН ПОПОВИЋ, доцент

МИЛОШ ЈАЊИЋ, редовни професор Факултета уметности у Нишу
